

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00
поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032
E-mail: info@dbp.gov.ua, web: www.dbp.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Київ

«23» вересня 2022 року

Старший слідчий в особливо важливих справах другого відділу Управління з досудового розслідування військових правопорушень, а також порушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, вчинених внаслідок ведення Російською Федерацією, із залученням представників інших держав, агресивної війни проти України Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань ПОВБДНОВ Олександр Олександрович розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12022111050001938 від 16.06.2022 року, за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 438 Кримінального кодексу України, керуючись ст. ст. 36, 42, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Сулейманова Магомедмирза Магомедрасуловича, 08.12.1991 року народження, уродженця м. Махачкала, Республіка Дагестан, РФ, проживаючого за адресою: с. Кяхта, Республіка Бурятія, РФ, громадянина Російської Федерації, який проходить військову службу на посаді командира відділення – командира бойової машини, 9 мотострілкової роти у 37 окремії гвардійській мотострілецькій Донській Будапештській Червоного прапора ордена Червоної зірки бригаді, 36 загальновійськової армії Східного військового округу ЗС РФ (військова частина 69647 с. Кяхта, Республіка Бурятія РФ), паспорт громадянина російської федерації 82 12 231258 виданий ВУФМС росії по Республіці Дагестан у Кіровському районі м. Махачкала 28.09.2012, військове звання – сержант, особистий номер ВС-468111,

про підозру у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними

договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні яких підозрюється Сулейманов М.М.:**

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, Російська Федерація (далі – РФ) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;
- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і РФ.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року РФ, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Відповідно до вимог ч. 1, ч. 2 ст. 2 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03.07.1954, ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно ч. 1 ст. 4 зазначеної Конвенції, особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ч. 1, ч. 2, ч. 3 ст. 6 зазначеної Конвенції, вона повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2-й цієї Конвенції. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій.

Згідно зі ст. 13 зазначеної Конвенції, положення частини II цієї Конвенції щодо загального захисту населення від деяких наслідків війни стосуються всього населення країн, які перебувають у конфлікті, без будь-якої дискримінації за ознакою, зокрема, раси, національності, релігійних або політичних переконань, і спрямовані на полегшення страждань, спричинених війною.

Відповідно до ст. 15 цієї Конвенції, будь-яка сторона конфлікту може звернутися безпосередньо або за посередництвом нейтральної держави чи якоїсь гуманітарної організації до протилежної сторони з пропозицією про створення в районах, де відбуваються бойові дії, нейтралізованих зон, призначених для захисту від наслідків війни таких осіб, без різниці:

- а) поранених та хворих комбатантів або некомбатантів;
- б) цивільних осіб, які не беруть участі в бойових діях та, перебуваючи в зонах, не виконують жодної роботи воєнного характеру.

Відповідно до ч. 1 ст. 16 зазначеної Конвенції, поранені та хворі, а також інваліди та вагітні жінки перебувають під особливим захистом і користуються особливим шануванням.

Відповідно до ст. 4 Додаткового протоколу від 08 червня 1977 року до Женевської конвенції від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів, застосування Конвенцій (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) і цього Протоколу, а також укладання угод, передбачених цими документами, не торкаються правового статусу сторін, що перебувають у конфлікті. Ні окупація якої-небудь території, ні застосування Конвенцій і цього Протоколу не торкаються правового статусу цієї території.

Відповідно до ст. 76 Додаткового протоколу від 08 червня 1977 року до Женевської конвенції від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних

збройних конфліктів, жінки користуються особливою повагою і їм забезпечується захист, зокрема, від згвалтування, примусу до проституції і будь-яких інших форм непристойних посягань.

Відповідно до ст. ст. 25- 27 Гаазького положення про закони і звичаї війни на суходолі, затвердженого IV Конвенцією про закони і звичаї війни на суходолі від 18 жовтня 1907 року, забороняється будь-яким способом атакувати чи бомбардувати незахищені міста, селища, житлові будинки чи споруди. При облогах і бомбардуваннях повинні бути вжиті всі необхідні заходи для того, щоб уберегти, наскільки це можливо, будівлі, призначені для цілей релігії, мистецтва, науки чи благодійності, історичні пам'ятки, госпіталі та місця, де зібрані хворі і поранені, за умови, що вони не використовуються в цей час для військових цілей.

Відповідно до ст. 33 цієї Конвенції жодна особа, що перебуває під захистом, не може бути покарано за правопорушення, якого вона не вчинила особисто. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються. Пограбування забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом, та їхнього майна забороняються.

Відповідно до ст. 28 цієї Конвенції присутність будь-якої особи, яка перебуває під захистом, у будь-яких пунктах чи районах не може бути використана для захисту цих місць від воєнних операцій.

Відповідно до ст. 47 цієї Конвенції особи, що перебувають під захистом, які знаходяться на окупованій території не будуть у жодному разі та жодним чином позбавлені переваг цієї Конвенції у зв'язку з будь-якими змінами, запровадженими стосовно керівних установ чи управління цією територією внаслідок її окупації, або у зв'язку з будь-якою угодою, укладеною між властями окупованої території та властями окупаційної держави, або у зв'язку з анексією окупаційною державою всієї або частини окупованої території.

Відповідно до ст. 51 Додаткового протоколу від 08 червня 1977 року до Женевської конвенції від 12.08.1949, цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. З метою здійснення цього захисту, на доповнення до інших застосовуваних норм міжнародного права, за всіх обставин слід додержувати таких норм.

Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Цивільні особи користуються захистом, передбаченим цим розділом, за винятком окремих випадків і на такий період, поки вони беруть безпосередню участь у воєнних діях. Напади невибіркового характеру заборонено. До нападу невибіркового характеру належать:

- а) напади, не спрямовані на конкретні воєнні об'єкти;
- б) напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні воєнні об'єкти; або
- с) напади, при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, наслідки яких не можуть бути обмежені, як це вимагається згідно з цим

Протоколом; і які, таким чином, у кожному такому випадку поражають військові об'єкти й цивільних осіб або цивільні об'єкти, не розрізняючи їх.

Серед інших належить вважати невибірковими такі види нападів:

а) напад шляхом бомбардування будь-якими методами або засобами, при якому як єдиний військовий об'єкт розглядається ряд явно пов'язаних один з одним і розрізняваних військових об'єктів, розміщених у місті, у селі чи в іншому районі, де сконцентровані цивільні особи або цивільні об'єкти; і

б) напад, котрий, як можна очікувати, попутно потягне за собою втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб та шкоду цивільним об'єктам, або те й інше разом, які були б надмірними щодо конкретної і безпосередньої військової переваги, якої передбачається таким чином досягти.

Заборонено напади на цивільне населення або на окремих цивільних осіб у порядку репресалій.

Присутність або пересування цивільного населення або окремих цивільних осіб не повинні використовуватись для захисту певних пунктів або районів від військових дій, зокрема у спробах захистити військові об'єкти від нападу або прикрити військові дії, сприяти чи перешкодити їм. Сторони, що перебувають у конфлікті, не повинні направляти пересування цивільного населення або окремих цивільних осіб з метою спробувати захистити військові об'єкти від нападу чи прикрити військові операції.

Будь-яке порушення цих заборон не звільняє сторони, що перебувають у військовому конфлікті, від їх правових зобов'язань щодо цивільного населення й цивільних осіб, у тому числі від зобов'язань вживати запобіжних заходів, передбачених у статті 57.

Відповідно до ст. 52 Додаткового протоколу від 08 червня 1977 року до Женевської конвенції від 12.08.1949, щодо загального захисту цивільних об'єктів, цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є військовими об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Напади повинні суворо обмежуватися об'єктами. Що стосується об'єктів, то військові об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у військові дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну військову перевагу.

У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки військових дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Статтею 7 указанного закону визначено, що Україна є правонаступником прав і обов'язків за міжнародними договорами Союзу РСР, які не суперечать Конституції України та інтересам республіки.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умісел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які були розцінені представниками влади і ЗС РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та ЗС РФ вирішили досягти шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців ЗС РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим і м. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та РФ, створення і фінансування не передбачених законом збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб ЗС РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося досягнення військово-політичних цілей РФ, які, на думку співучасників, були прямо пов'язані з необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України та, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для

організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та ЗС РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), це сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ ЗС РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому ведення гібридної війни проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати на території півострова Крим.

Для ефективної реалізації плану вирішено залучити військовослужбовців ЗС РФ, співробітників інших силових відомств РФ, представників влади, інших громадян РФ та України. Крім того, з цією ж метою, представниками влади РФ створено та озброєно іррегулярні незаконні збройні формування, озброєні банди та групи найманців, якими керували офіцери спецслужб і ЗС РФ.

Так, починаючи з 20 лютого 2014 року для реалізації вищезазначеного умислу, з метою блокування та захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури для забезпечення військової окупації та подальшої анексії РФ території АР Крим і м. Севастополя, здійснено вторгнення військовим, морським та повітряним транспортом окремих підрозділів ЗС РФ.

У подальшому військовослужбовцями ЗС РФ здійснено захоплення будівель центральних органів влади АР Крим та встановлено контроль над їхньою діяльністю з метою забезпечення прийняття вигідних та необхідних для РФ рішень. Крім того здійснено блокування автошляхів, захоплення аеропортів та транспортних підприємств, військових частин ЗС України, пошкодження та знищення військового майна, що має важливе оборонне значення для України.

Відтак всупереч міжнародному правопорядку, з нехтуванням державного суверенітету та територіальної цілісності України, починаючи з 20 лютого 2014 року, представниками влади РФ і службовими особами ЗС РФ розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, та військової окупації території АР Крим і м. Севастополя.

Також представниками влади і ЗС РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території України.

Так, вказаними особами у березні – квітні 2014 року організовувалися та проводилися антиурядові протестні акції, найбільш масові з яких – у Луганській, Донецькій, Харківській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Херсонській та Одеській областях з метою поширення сепаратистських проросійських гасел та здійснення силового захоплення адміністративних будівель органів державної влади для послідувочої організації незаконних референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

З метою гарантованого досягнення указаних цілей та створення видимості того, що в Україні триває внутрішній конфлікт, представники влади та ЗС РФ

вирішили створити на її території терористичні організації, які поряд із основною функцією – здійснення терористичної діяльності, створювали враження діяльності в межах Донецької та Луганської областей опозиційних сил, які нібито від імені та за цілковитої підтримки місцевого населення відстоюють їх право на самовизначення та незалежність, що прямо суперечить Конституції України та нормам міжнародного права.

Так, під безпосереднім керівництвом та контролем невстановлених на цей час представників влади та ЗС РФ, 07 квітня 2014 року на території Донецької області України створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року на території Луганської області України – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Контроль та координація діяльності цих терористичних організацій, як і їх фінансове та матеріальне забезпечення, у тому числі зброєю, боєприпасами, військовою технікою, здійснюється представниками влади та ЗС РФ.

Основними завданнями учасників указаних терористичних організацій є насильницьке повалення конституційного ладу, захоплення державної влади в Україні, зміна меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, шляхом застосування зброї, вчинення терористичних актів – здійснення вибухів, підпалів та інших дій, які створюють небезпеку для життя та здоров'я людини, загрозу заподіяння значної майнової шкоди та настання інших тяжких наслідків.

Незаконні збройні формування терористичних організацій «ДНР» і «ЛНР», іррегулярні збройні формування РФ та військовослужбовці ЗС РФ чинять збройний опір Україні у відновленні територіальної цілісності та забезпеченні правопорядку, при цьому учасники політичного блоку вказаних терористичних організацій, за підтримки та сприяння представників влади РФ під виглядом органів державної влади, створили окупаційні адміністрації Російської Федерації, які забезпечують подальшу окупацію та здійснюють управління вказаними територіями на місцевому рівні.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20 лютого 2014 року триває збройний конфлікт міжнародного характеру.

Оскільки окупація АР Крим і м. Севастополя, частини Донецької і Луганської областей України не принесла бажаних результатів у вигляді встановлення впливу над політичними та економічними процесами в Україні, відмови від співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації, та відмови від євроінтеграційного курсу розвитку країни, вищим політичним і військовим керівництвом РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, розв'язаної ще з лютого 2014 року, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням ЗС РФ та інших військових формувань РФ.

З листопада 2021 року представники влади та ЗС РФ, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів

ЗС та інших військових формувань РФ до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку РФ, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових РФ, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації воєнного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами Російської Федерації та світовою спільнотою, представниками влади та ЗС РФ розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян РФ та мешканців тимчасово окупованих територій України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території РФ та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «Донецької народної республіки» і «Луганської народної республіки» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна дума Російської Федерації звернулася до Президента Російської Федерації з проханням визнати незалежність «самопроголошених Донецької та Луганської народних республік».

18 лютого 2022 року керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей повідомлено про проведення евакуації місцевого населення тимчасово окупованих територій України до Ростовської області, що пояснювалося вигаданими застереженнями про те, що Збройні Сили України мають намір атакувати тимчасово окуповані території та здійснити їх силове повернення під контроль України.

19 лютого 2022 року вказаними особами було оголошено так звану загальну мобілізацію жителів тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента Російської Федерації з проханням визнати незалежність так званих Донецької та Луганської народних республік.

В цей же день, Президент Російської Федерації скликав позачергове засідання Ради безпеки Російської Федерації, де обговорено питання щодо доцільності визнання незалежності Донецької та Луганської народних республік.

Службові особи з числа вищого керівництва РФ, які входять до складу Ради безпеки РФ, публічно підтримали звернення Державної думи РФ та заявили про необхідність визнання Президентом РФ незалежності «Донецької народної республіки» та «Луганської народної республіки».

Цього ж дня Президент Російської Федерації підписав указ про визнання незалежності Донецької народної республіки та Луганської народної республіки.

22 лютого 2022 року Президент Російської Федерації підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які в той же день ратифіковані Державною думою та Радою Федерації РФ.

В цей же день Президент Російської Федерації, реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації РФ звернення про використання Збройних Сил РФ за межами РФ, яке було задоволено.

23 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до Президента Російської Федерації з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

До зазначеної злочинної діяльності, співучасники злочину залучили військовослужбовців військового об'єднання Сухопутних військ Збройних сил Росії, до складу якого входили підрозділи від об'єднань, з'єднань і військових частин Східного військового округу, а також зведені підрозділи Федеральної служби військ національної гвардії (ФСВНГ РФ), а саме: **36 загальновійськова армія (військова частина 05776, м. Улан-Уде, Республіка Бурятія РФ)** у складі 5 окремої гвардійської танкової Тацинської Червонопрапорної, ордену Суворова бригади (військова частина 46108, станція Дивізіонна, РФ), 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ).

Водночас, з метою досягнення злочинної мети окресленої вищим керівництвом Російської Федерації, командувачем 36-ї загальновійськової армії та іншими на даний час невстановленими керівниками ЗС РФ, згідно розробленого плану, узгодженого із усіма учасниками злочинної організації, визначено порядок дій підрозділів від об'єднань, з'єднань і військових частин Східного військового округу з визначенням цілей та завдань щодо здійснення пусків крилатих та балістичних ракет, у тому числі боєприпасами забороненими Женевською конвенцією, по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України та цивільним об'єктам, а також здійснення підрозділами ЗС РФ та інших військових формувань РФ широкомасштабного вторгнення на територію суверенної держави Україна.

Командувач 36-ї загальновійськової армії ЗС РФ, в свою чергу, будучи службовою особою, яка за своїми повноваженнями може віддавати накази, які стосуються права війни, визначено порядок дій підрозділів від об'єднань, з'єднань і військових частин, а саме командира 5 окремої гвардійської танкової Тацинської Червонопрапорної, ордену Суворова бригади (військова частина 46108, станція Дивізіонна, РФ), та командира 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної

зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ) з визначенням цілей та завдань щодо здійснення пусків крилатих та балістичних ракет, у тому числі боєприпасами забороненими Женевською конвенцією, по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України та цивільним об'єктам, а також здійснення підрозділами ЗС РФ та інших військових формувань РФ широкомасштабного вторгнення на територію суверенної держави Україна.

Останній, усвідомлюючи тяжкі наслідки у вигляді можливої загибелі та поранення цивільних осіб, руйнування житлового масиву та інфраструктури населених пунктів, погодився на виконання вказаних обов'язків, та взяв на себе обов'язки щодо загального керівництва діями підлеглих.

Згідно розробленого плану, узгодженого із усіма учасниками злочинної організації, з числа військовослужбовців 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ) створено дві батальйонно-тактичні групи.

У склад першої батальйонно-тактичної групи включено військовослужбовців 1 та 2 мотострілкового батальйону 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ), яку в свою чергу посилено військовослужбовцями окремої розвідувальної роти. У склад другої батальйонно-тактичної групи включено військовослужбовців 3 мотострілкового батальйону 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ), яку в свою чергу посилено військовослужбовцями окремого розвідувального взводу.

24 лютого 2022 року о 05:00 за українським часом (UTC+2) Президент Російської Федерації оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні.

У подальшому, цього ж дня Збройними Силами РФ, які діяли за наказом керівництва РФ і ЗС РФ, а саме: **36 загальновійськовою армією (військова частина 05776, м. Улан-Уде, Республіка Бурятія РФ)** у складі 5 окремої гвардійської танкової Тацинської Червонопрапорної, ордену Суворова бригади (військова частина 46108, станція Дивізіонна, РФ), 1-ї та 2-ї батальйонно-тактичної групи 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ), віроломно здійснено пуски крилатих та балістичних ракет, у тому числі боєприпасами забороненими Женевською конвенцією, по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України та цивільним об'єктам, а також підрозділами ЗС РФ та інших військових формувань РФ, 24 лютого 2022 року о 05 год.00 хв. здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період із 5 години 24 лютого 2022 року та щонайменше до 30 березня 2022 року (включно) підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ здійснювали спроби окупації українських міст, а саме території Київської області, які супроводжувались бойовим застосуванням авіації, пусками ракет та

інших боєприпасів, у тому числі боєприпасами забороненими Женевською конвенцією, по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України та цивільним об'єктам, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснювались по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі та поранення понад 2 тисяч цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, знищення та пошкодження сотень цивільних об'єктів та об'єктів цивільної інфраструктури.

У подальшому, командувачем 36-ї загальновійськової армії та іншими на даний час невідновленими керівниками ЗС РФ разом з іншими невідновленими військовими начальниками ЗС РФ, будучи обізнаними з нормами міжнародного гуманітарного права, зокрема положеннями Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року та додатковими протоколами до них, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб із іншими невідновленими на цей час військовослужбовцями ЗС РФ, посягаючи на встановлений відповідними міжнародними актами порядок ведення війни та усвідомлюючи явну злочинність власних дій, передбачаючи можливість настання тяжких наслідків, у вигляді загибелі цивільного населення та руйнування житлових помешкань громадян, розуміючи, що вони порушують вимоги міжнародного гуманітарного права, а саме: статті 51 та 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, у період з 24 лютого 2022 року та неодноразово у подальшому (щонайменше до 30 березня 2022 року), діючи умисно, з метою нападу на цивільне населення, усвідомлюючи наслідки своїх протиправних дій, не володіючи достовірною інформацією про розміщення військових Збройних Сил України, віддали незаконні накази підпорядкованим підрозділам збройних сил РФ про знищення танковим та артилерійським вогнем, у тому числі стрілецькою зброєю цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, знищення та пошкодження сотень цивільних об'єктів та об'єктів цивільної інфраструктури.

Крім того, у невідновлений у ході досудового розслідування час та місці, командир 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади залучив до злочинної діяльності командира 2 батальйонно-тактичної групи 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади (військова частина 69647, м. Кяхта, Республіка Бурятія РФ). На виконання завідомо злочинних наказів вищого керівництва РФ, командир 2 батальйонно-тактичної групи 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади в свою чергу залучив підпорядкованого військовослужбовця Сулейманова М.М., який проходив військову службу у військовій частині 69647, 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригаді.

На Сулейманова М.М., співучасниками злочину з числа військового командування, покладено обов'язки щодо безпосереднього ведення бойових дій, а саме здійснення вогневого ураження з автоматичного стрілецького озброєння цивільних об'єктів на території населених пунктів України, які завідомо не є військовими цілями та не використовуються для розміщення військовослужбовців чи інших потреб Збройних Сил України чи інших військових формувань України.

У свою чергу Сулейманов М.М., усвідомлюючи можливі тяжкі наслідки у вигляді пошкодження об'єктів цивільної інфраструктури на території України, вбивства чи травмування осіб, які не є комбатантами у збройному конфлікті, погодилися виконувати покладені на нього функції в межах злочинного плану.

На виконання отриманого ними завідомо злочинного наказу щодо участі у бойових діях на території України, 24 лютого 2022 року у невстановлений у ході досудового розслідування час, Сулейманов М.М. разом з іншими невстановленими військовослужбовцями 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади, перетнули державний кордон України на ділянці кордону Київської області зі сторони Республіки Беларусь.

У подальшому, не пізніше 07.03.2022, у невстановлений у ході досудового розслідування час, Сулейманов М.М. на виконання отриманого ними завідомо злочинних наказів військових начальників ЗС РФ, щодо участі у бойових діях на території України, усвідомлюючи можливі тяжкі наслідки у вигляді пошкодження об'єктів цивільної інфраструктури на території України, вбивства чи травмування осіб, які не є комбатантами у збройному конфлікті, виконуючи покладені на них функції в межах злочинного плану, разом з іншими невстановленими військовослужбовцями 37-ї окремої гвардійської мотострілецької Донської Будапештської, Червоного прапора, ордена Червоної зірки бригади, прибули у смт. Макарів, Бучанського району, Київської області. Перебуваючи у зазначеному вище місці, Сулейманов М.М. за попередньою змовою іншим невстановленим військовослужбовцем ЗС РФ, 07.03.2022, близько 14 години, незаконно проникли на територію домоволодіння за адресою: смт. Макарів, [REDACTED], Бучанського району Київської області, яке належить [REDACTED]. Продовжуючи злочинну діяльність та посягаючи на встановлений відповідними міжнародними актами порядок ведення війни, Сулейманов М.М. перебуваючи у зазначеному вище місці, в порушення вимог ст. ст. 13, 33, 47, 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 51, 75, 76 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів, від 08.06.1977, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, маючи злочинний умисел та усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, посягнув на охоронювані законом суспільні відносини, що забезпечують статеву недоторканість [REDACTED], [REDACTED] року народження, подолавши опір останньої, шляхом демонстрації автоматичної вогнепальної стрілецької зброї та погрожуючи застосуванням насильства небезпечного для життя та здоров'я потерпілої [REDACTED] примусив

останню слідувати за ним. Після чого, Сулейманов М.М. у порушення норм міжнародного гуманітарного права, щодо заборони застосування відносно цивільного населення тортур, мордування, образливого, принижуючого та жорстокого поводження, взяття заручників, зґвалтування та інших актів насильства, що мають на меті тероризувати цивільне населення, протиправно привів потерпілу [REDACTED] на територію домоволодіння № [REDACTED] по вулиці [REDACTED], смт. Макарів, Київської області.

Реалізуючи свій злочинний умисел, Сулейманов М.М. завів [REDACTED] у вказаний будинок, де у проміжку часу приблизно з 14 до 15 години 07.04.2022, використовуючи свою фізичну перевагу, долаючи волю потерпілої чинити опір, шляхом демонстрації автоматичної вогнепальної стрілецької зброї, та погроз застосування насильства небезпечного для життя і здоров'я потерпілої, примусив її зняти одяг та проти волі [REDACTED], вчинив дії сексуального характеру, пов'язані із вагінальним проникненням в тіло з використанням геніталій, без добровільної згоди потерпілої особи (зґвалтування).

Насильницький статевий акт тривав приблизно 10-15 хвилин і був припинений через появу на місці вчинення злочину інших військовослужбовців ЗС РФ.

Таким чином, у зв'язку із вчиненням зазначених умисних протиправних дій Сулейманов М.М. обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з цивільним населенням, порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

Старший слідчий в особливо важливих справах
другого відділу Управління з досудового розслідування
військових правопорушень, а також порушень
проти миру, безпеки людства та міжнародного
правопорядку, вчинених внаслідок ведення
Російською Федерацією, із залученням представників
інших держав, агресивної війни проти України
Головного слідчого управління
Державного бюро розслідувань

 Олександр ПОБЕДНОВ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор другого відділу управління
процесуального керівництва досудовим розслідуванням та
підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

 Андрій КОВАЛЕНКО

Одночасно, у відповідності до вимог ст. ст. 42, 277 КПК України Сулейманову М.М. роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і зустріч із ним незалежно від часу в робочі, вихідні, святкові, неробочі дні до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - зустрічі без обмеження в часі та кількості у робочі, вихідні, святкові, неробочі дні; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів для оплати такої допомоги;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

«Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошено та роз'яснено».

Підозрюваний / _____ / _____

«___» год. «___» хвилин «___» _____ 2022 року

Повідомлення про підозру вручив, права підозрюваного оголосив і роз'яснив.

